

СИЛАБУС КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «СОЦІАЛЬНО-ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ»

Лектор курсу			Гармата Олександр Миколайович, кандидат педагогічних наук, доцент.		Контактна інформація лектора (e-mail), посилання в GWE		e-mail: ecolfactor@ukr.net ; посилання в GWE: https://meet.google.com/kzc-zvmr-eqp	
Лектор курсу			Гармата Олександр Миколайович, кандидат педагогічних наук, доцент.					
Галузь знань			28 Публічне управління та адміністрування		Рівень вищої освіти		бакалавр	
Спеціальність			281 Публічне управління та адміністрування		Семестр		2	
Освітня програма			«Публічне управління та адміністрування»		Тип дисципліни		Обов'язкова	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	
	3	90	18	-	18	-	54	

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню	
Освітні компоненти для яких є базовою	Організація діяльності публічного службовця, етика публічного управління

Мета курсу:	Надання знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій та природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, також забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності), формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях. Вивчення універсальних закономірностей виникнення та розвитку широкого кола небезпек, які можуть чинити шкідливий або небезпечний вплив на сучасну людину, отримання практичних навичок аналізу характеру та наслідків впливу природних, техногенних, соціальних та комбінованих небезпек на життя та здоров'я людини, а також формування необхідних вмінь і навичок для запобігання небезпек та ліквідації їх наслідків.
--------------------	---

Компетентності відповідно до освітньої програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції (ФК)
<p>ЗК 2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 6. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 7. Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК 8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).</p>	<p>СК 1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.</p> <p>СК 2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.</p> <p>СК 3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.</p> <p>СК.9. Здатність впроваджувати інноваційні технології.</p> <p>СК 11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.</p>

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН-4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування

ПРН-12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади й місцевого самоврядування.

ПРН-14. Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов, попередженні та розв'язуванні конфліктів у ситуаціях стабільності й кризової непередбачуваності подій.

ПРН-15. Застосовувати методи контролю якості та безпеки (в тому числі, цифрової) у сфері професійної діяльності.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема, опис теми, оцінювання за тему	Вид заняття	Оцінювання за тему	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
Модуль 1. Теоретичні основи екологічної безпеки життєдіяльності.			
<p>Тема 1. Екологія як загальна біологічна та гуманітарна наука. Екосистеми як основні одиниці біосфери. Основні світові екологічні проблеми сучасності. Знати: Поняття і зміст екологічної безпеки. Основні принципи охорони навколишнього природного середовища. Формування компетенцій: ЗК2, ЗК5, ЗК6, ЗК8, ЗК12, СК2, СК3, СК11 Результати навчання: ПРН 4, ПРН 12, ПРН 14, ПРН 15 Рекомендовані джерела: 1-4.</p>	Лекція 1 2 год.		Пояснювально - ілюстративний, лекція-візуалізація, експрес-опитування здобувачів
	Практичне заняття 1 2 год.	4 бали	Усне опитування, навчальна дискусія, ситуаційне завдання, круглий стіл, тестування. Виконання завдань практичної роботи.
	Самостійна робота 6 год	2 бали	Базові екологічні закони та їх дія. Природні та екологічні небезпеки.
<p>Тема 2. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик як кількісна оцінка небезпек. Методологічні підходи до визначення ризику. Знати: Терміни і поняття категорійно-понятійного апарату з безпеки життєдіяльності, таксономію небезпек. Формування компетенцій: ЗК2, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК12, ЗК13, СК1, СК2, СК3, СК11 Програмні результати навчання: ПРН4, ПРН12, ПРН14, ПРН15 Рекомендовані джерела: 1-4.</p>	Лекція 2 2 год.		Пояснювально - ілюстративний, лекція-візуалізація, експрес-опитування здобувачів
	Практичне заняття 2 2 год.	4 бали	Усне опитування, навчальна дискусія, ситуаційне завдання, круглий стіл, тестування. Виконання завдань практичної роботи.
	Самостійна робота 6 год	2 бали	Правові норми, що регламентують організаційну структуру органів управління безпекою та захистом у надзвичайних ситуаціях.
<p>Тема 3. Природні і соціальні небезпеки, характер їх проявів та наслідки. Техногенні небезпеки, їхні наслідки. Типологія аварій на потенційно-небезпечних об'єктах. Знати: Класифікацію природних небезпек та основні принципи захисту населення. Техногенні небезпеки та їхні уражаючі фактори за генезисом і механізмом впливу.</p>	Лекція 3 2 год.		Пояснювально - ілюстративний, лекція-візуалізація, експрес-опитування здобувачів
	Практичне заняття 3 2 год.	4 бали	Усне опитування, навчальна дискусія, ситуаційне завдання, круглий стіл, тестування. Виконання завдань практичної роботи.
		2 бали	Промислові аварії, катастрофи та їхні наслідки. Фактори, що загрожують життю людини при використанні різних видів транспорту. Техногенні

<p>Вміти: Реалізовувати принципи безпечної поведінки під час дії природних загроз. Визначати біологічний вік людини.</p> <p>Формування компетенцій: ЗК2, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК12, ЗК13, СК1, СК2, СК11</p> <p>Програмні результати навчання: ПРН4, ПРН12, ПРН14, ПРН15</p> <p>Рекомендовані джерела: 1–7.</p>	Самостійна робота 6 год		небезпеки та їхні уражаючі фактори за генезисом і механізмом впливу.
<p>Тема 4. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та адміністративно-територіальних одиниць у надзвичайній ситуації.</p> <p>Знати: Правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення у надзвичайних ситуаціях.</p> <p>Вміти: Здійснювати управління безпекою на виробництві.</p> <p>Формування компетенцій: ЗК2, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК12, ЗК13, СК1, СК2, СК3, СК9, СК11</p> <p>Програмні результати навчання: ПРН4, ПРН12, ПРН14, ПРН15</p> <p>Рекомендовані джерела: 1–7</p>	Лекція 4 2 год.		Пояснювально - ілюстративний, лекція-візуалізація, експрес-опитування здобувачів
	Практичне заняття 4 год	6 бали.	Усне опитування, навчальна дискусія, ситуаційне завдання, круглий стіл, тестування Виконання завдань практичної роботи.
	Самостійна робота 6 год	2 бали	Правові норми, що регламентують організаційну структуру органів управління безпекою та захистом у надзвичайних ситуаціях. Загальні функції управління пов'язані з прогнозуванням, плануванням, регулюванням, координацією і контролем безпеки.
<p>Тема 5. Правові та організаційні основи охорони праці. Шкідливі та небезпечні умови праці. Класифікація виробничих факторів та вимоги до виробничої зони.</p> <p>Знати: Сучасний стан охорони праці в Україні та за кордоном</p> <p>Вміти: Реалізовувати поняття гігієни праці та фізіології праці.</p> <p>Формування компетенцій: ЗК2, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК12, ЗК13, СК1, СК2, СК3, СК11</p> <p>Програмні результати навчання: ПРН4, ПРН12, ПРН14, ПРН15</p> <p>Рекомендовані джерела: 1–7</p>	Лекція 5 2 год.		Пояснювально - ілюстративний, лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 5 год.	6 бали	Усне опитування, навчальна дискусія, ситуаційне завдання, круглий стіл, тестування Виконання завдань практичної роботи.
	Самостійна робота 6 год	2 бали	Основні принципи державної політики України у галузі охорони праці. Обов'язки працівників щодо додержання вимог нормативно-правових актів з охорони праці. Нормативно-правові акти з охорони праці (НПАОП): визначення, основні вимоги та ознаки. Структура НПАОП. Стандарти в галузі охорони праці.
<p>Тема 6. Метеорологічні умови праці та їх роль у життєдіяльності людини. Вентиляція – як технічний засіб нормалізації повітря робочої зони. Освітлення виробничих приміщень.</p> <p>Знати: Шкідливі та небезпечні фактори виробничого середовища і трудового процесу (НШВФ), їх гігієнічну оцінку. Принципи нормування освітлення, розряди зорової роботи.</p> <p>Вміти: Використовувати прилади для моніторингу температури, відносної вологості, швидкості руху повітря та інфрачервоного випромінювання (ІЧВ). Використовувати системи виробничого освітлення.</p>	Лекція 6 2 год.		Пояснювально - ілюстративний, лекція-візуалізація, експрес-опитування здобувачів
	Практичне заняття 6 год.	4 бали	Усне опитування, навчальна дискусія, ситуаційне завдання, круглий стіл, тестування Виконання завдань практичної роботи.
	Самостійна робота 6 год	2 бали	Склад повітря робочої зони: джерела забруднення повітряного середовища шкідливими. Контроль за станом повітряного середовища на виробництві. Вентиляція. Види вентиляції. Організація повітрообміну в приміщеннях, повітряний баланс, кратність повітрообміну. Основні світлотехнічні визначення.

<p>Формування компетенцій: ЗК2, ЗК4,ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК12, ЗК13, СК1, СК2, СК3, СК11</p> <p>Програмні результати навчання: ПРН4, ПРН12, ПРН14, ПРН15</p> <p>Рекомендовані джерела: 1–5</p>			Класифікація виробничого освітлення. Основні вимоги до виробничого освітлення.
<p>Тема 7. Віброакустичні фактори промислового середовища. Електробезпека. Вплив електричного струму на людину.</p> <p>Знати: Параметри звукового поля: звуковий тиск, інтенсивність, частота, коливальну швидкість. Особливості впливу шуму та електричного струму на організм людини.</p> <p>Вміти: Контролювати параметри шуму з допомогою вимірювальних приладів. Класифікувати виробничі фактори за природою та механізмом дії.</p> <p>Формування компетенцій: ЗК2, ЗК4,ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК12, ЗК13, СК1, СК2, СК3, СК11</p> <p>Програмні результати навчання: ПРН4, ПРН12, ПРН14, ПРН15</p> <p>Рекомендовані джерела: 1, 2, 7</p>	Лекція 7 2 год.		Пояснювально - ілюстративний, лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 7 2 год.	4 бали	Усне опитування, навчальна дискусія, ситуаційне завдання, круглий стіл, тестування Виконання завдань практичної роботи.
	Самостійна робота 6 год	2 бали	Дія електричного струму на організм людини. Електричні травми. Чинники, що впливають на наслідки ураження електричним струмом. Класифікація приміщень за ступенем небезпеки ураження електричним струмом.
<p>Тема 8. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах.</p> <p>Знати: Правила пожежної безпеки та інше. Колективні та індивідуальні заходи та засоби профілактики професійних захворювань від дії мікроклімату на виробництві.</p> <p>Вміти: : Гасити пожежі наявними на об'єкті засобами пожежогасіння.</p> <p>Формування компетенцій: ЗК2, ЗК4,ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК12, ЗК13, СК1, СК2, СК3, СК11</p> <p>Програмні результати навчання: ПРН4, ПРН12, ПРН14, ПРН15</p> <p>Рекомендовані джерела: 1, 2, 7</p>	Лекція 8 2 год.		Пояснювально - ілюстративний, лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 8 2 год.	4 бали	Усне опитування, навчальна дискусія, ситуаційне завдання, круглий стіл, тестування Виконання завдань практичної роботи.
	Самостійна робота 6 год	2 бали	Показники вибухопожежонебезпечних властивостей матеріалів і речовин. Категорії приміщень за вибухопожежонебезпечністю. Класифікація вибухонебезпечних та пожежонебезпечних приміщень і зон. Основні засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки виробничого об'єкту. Засоби пожежогасіння. Дії персоналу при виникненні пожежі. Забезпечення та контроль стану пожежної безпеки на виробничих об'єктах.
<p>Тема 9. Аналіз виробничого травматизму та домедична допомога потерпілим від нещасних випадків. Електромагнітні випромінювання та радіаційна безпека.</p> <p>Знати: Основні принципи надання домедичної допомоги. Основні характеристики оптичного діапазону електромагнітного випромінювання (ЕМВ).</p>	Лекція 9 2 год.		Пояснювально - ілюстративний, лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 9 2 год.	6 бали	Усне опитування, навчальна дискусія, ситуаційне завдання, круглий стіл, тестування Виконання завдань практичної роботи.

<p>Вміти: Домедичну допомогу при кровотечі. Проведення закритого масажу серця. Штучне дихання.</p> <p>Формування компетенцій: ЗК2, ЗК4,ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК12, ЗК13, СК1, СК2, СК3, СК9, СК11</p> <p>Програмні результати навчання: ПРН4, ПРН12, ПРН14, ПРН15</p> <p>Рекомендовані джерела: 1, 2, 7</p>	<p>Самостійна робота 6 год</p>	<p>2 бали</p>	<p>Основні причини виробничих травм та професійних захворювань. Розподіл травм за ступенем тяжкості. Основні заходи по запобіганню травматизму та професійним захворюванням. Принципи надання домедичної допомоги.</p>
МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ			
<p>Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран. Комп'ютерний клас для проведення практичних занять. Програмне забезпечення: ОС Windows, MS Office, доступ до онлайн-додатків, періодичних видань та інших інтернет-джерел, до електронної бібліотеки ДУІКТ, до віртуального навчального середовища Google Workspace for Education, інформації сайту Університету.</p>			
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Хилько М.І. Екологічна безпека України: Навч. посібн./Хилько М.І.- К., 2017. 2. Мохняк С.М., Дацько О.С., Козій О.І., Романів А.С., Петрук М.П., Скіра В.В., Васійчук В.О., Безпека життєдіяльності: Конспект лекцій для студентів всіх спеціальностей і форм навчання – Львів. Видавництво НУ «Львівська політехніка», 2016. – 226 с. 3. Ткачук К.Н., Мольчак Я.О., Каштанов С.Ф., Полукаров О.І. та ін. Управління охороною праці: Навчальний посібник. – Луцьк: 2012. – 287 с. 4. Основи охорони праці: підручник. [Ткачук К.Н., Зацарний В.В., Зеркалов Д.В., Полукаров О. І. та ін].. – К.: Основа, 2014. – 474 с. 5. Охорона праці та промислова безпека: Навч. посіб. / К. Н. Ткачук, В. В. Зацарний, Р. В. Сабарно, С. Ф. Каштанов, Л. О. Мітюк, Л. Д. Третьякова, К. Ткачук, А. В. Чадюк. За ред. К. Н. Ткачука і В. В. Зацарного. – К.: 2009 – 270 с. 6. Катренко Л.А., Кіт Ю.В., Пістун І.П. Охорона праці. Курс лекцій. Практикум: Навч. посіб. – Суми: Університетська книга, 2009. – 540 с. 7. Жидецький В.Ц. Основи охорони праці. Підручник — Львів: УАД, 2006 – 336 с. 			
ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)			
<ul style="list-style-type: none"> • Курс передбачає роботу в колективі. • Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. • Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу. • Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. • Якщо здобувач відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. • За ініціативою викладача зміст даного курсу оновлюється щорічно, враховуючи зміни у законодавстві України, наукові досягнення за тематикою освітньої компоненти. Здобувачі також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу. • Здобувачі мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно «Положення про неформальну освіту Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій» https://duikt.edu.ua/uploads/p_447_35048489.pdf <p style="text-align: center;">Правила академічної доброчесності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здобувачі освіти у своїй навчальній діяльності зобов'язані дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності. • Кожне навчальне завдання має бути виконане самостійно, крім випадків, коли його виконання передбачає участь декількох осіб або правилами виконання відповідних завдань дозволено отримання допомоги від інших осіб, використання допоміжних матеріалів та засобів, мережі Інтернет тощо. • Кожен здобувач освіти у разі використання у своєму академічному творі результатів інтелектуального творіння інших авторів (текстів, ідей, розробок, тверджень, відомостей, думок тощо) зобов'язаний зробити посилання на відповідне джерело інформації. • Навчальна робота може включати (повністю або частково) попередню навчальну роботу здобувача освіти лише у тому випадку, якщо це прямо дозволено умовами навчального завдання. 			

<ul style="list-style-type: none"> В аудиторії здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін. Здобувачі можуть ознайомитися із Кодексом академічної доброчесності Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій на сторінці сайту: https://duikt.edu.ua/uploads/p_447_96297052.pdf
---

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

<p>Умовою допуску до підсумкового контролю є виконання всіх практичних робіт і виконання самостійних завдань, які передбачені структурою освітньої компоненти СЕБЖ.</p> <p>Якщо студента не допущено до складання заліку, як такого, що не виконав індивідуальний план, йому надається час до перескладання для виконання всіх вимог допуску. Студент має право на два перескладання. При повторному перескладанні екзамену його у студента може приймати комісія, яка створюється директором ННІМП. Оцінка комісії є остаточною. У випадку отримання студентом 0 балів (неприйнятно), що тягне відрахування за невиконання навчального плану.</p> <p>Оцінювання студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою і складається із двох основних оцінкових блоків і розподіляється в певних пропорціях 60 (бали напрацьовані під час вивчення дисципліни – Поточний контроль), 40 (підсумкове оцінювання - Залік)</p> <p>Для отримання додаткових балів, студент повинен надати копію друкованої публікації чи письмове повідомлення видавця, про прийняття до друку публікації. Тематика публікації повинна відповідати змісту дисципліни Соціально-екологічна безпека життєдіяльності і тільки в цьому випадку додаткові бали будуть зараховані. При пред'явленні публікації студент звільняється від виконання практичної роботи, тема якої відповідає тематиці публікації, при цьому студенту зараховується додаткові бали замість балів за виконання суміжних за тематикою практичних робіт. Максимальна кількість додаткових балів, що можуть бути зараховані за дисципліну – 10 балів.</p>

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КONTРOЛЬ	• Виконання практичних робіт	42 бали
	• Самостійна робота	18 балів
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ залік	Залік проходить в усній формі.	40 балів

Додаткова оцінка

Види навчальної роботи	Оцінювання
Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій за тематикою освітньої компоненти:	
- - Тези доповіді на фаховій конференції	3 бали
- - Стаття у фаховому виданні	5 балів
- - Стаття в іноземному рецензованому виданні	10 балів
Максимальна кількість додаткових балів, які можуть бути зараховані здобувачу освіти - 10 балів.	

ПІДСУМКОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНУ

бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка /зачис в екзаменаційній відомості
90-100	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння	Відмінно / Зараховано (А)

		навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.	використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	
82-89		Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни	Добре / Зараховано (B)
75-81		Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре / Зараховано (C)
67-74		Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно / Зараховано (D)
60-66		Студент має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни	Задовільно / Зараховано (E)

		роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.		
35-59		Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необгрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні.	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно з можливістю повторного складання) / Не зараховано (FX) <i>В залікову книжку не проставляється</i>
0-34		Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / Не допущений (F) <i>В залікову книжку не проставляється</i>

ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну або індивідуальну роботу, повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача, він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, передбачені навчальною дисципліною.